

Inprenten (inprentspelling)

- Maak duidelijk welke delen van het woord de leerling moet inprenten en welke delen hij op een andere wijze kan/moet leren. Hierbij komen de aspecten van luisterspelling en regel- en opbouwspelling terug.
- Besteed aandacht aan veelzijdig leren om spelling bij dyslectische leerlingen in te prenten. Dat wil zeggen: leren door meer zintuigen in te schakelen. Niet alleen kijken, maar ook uitspreken en schrijven of typen.
- Maak gebruik van de spellinguitspraak als manier om het woord in te prenten – het woord precies zo uitspreken met Nederlandse klanken zoals het er staat –, maar pas nadat de goede uitspraak en betekenis geleerd is (Rosink, Exterkate & Bosman, 1998).

8.3 Grammatica

Het leren en toepassen van grammaticaregels levert veel dyslectische leerlingen problemen op. Deze komen voort uit hun problemen met fonologische verwerking, die doorwerken in automatisering en hun verbale werkgeheugen. Veel training is weer nodig.

- Hanteer dezelfde taalkundige en redekundige begrippen bij de moderne vreemde talen als de docent Nederlands. Wanneer u de termen uit de taal gebruikt zorg er dan voor dat u de voor de leerlingen bekende Nederlandse vertaling gebruikt.
- Gebruik in de les de doeltaal om eenvoudige opdrachten te geven. Zo slijten bepaalde constructies in (bijvoorbeeld: *Close the door please, prenez vos livres*).
- Visualiseer regels: teken bijvoorbeeld een simpel vrouwenpoppetje in combinatie met de letter e als u wilt uitleggen dat het vrouwelijk bijvoeglijk naamwoord een extra e krijgt in het Frans. Of koppel kleuren aan een grammaticaal probleem, zoals het roze kleuren van de extra e uit het vorige voorbeeld (zie voor Engelse voorbeelden Van Berkel, 2006).
- Laat de leerlingen voorbeelden leren in plaats van of in combinatie met de regel. Bijvoorbeeld: *He works + does he work?*, in plaats van de regel aan te leren dat de vragende vorm bestaat uit een vorm van *to do* gevolgd door het hele werkwoord.
- Maak gebruik van de grammatica oefeningen van de bij de methode geleverde software of methodeondersteunende websites (zie bijvoorbeeld www.steppingstones.wolters.nl -> IT M@atters of www.bastrimbos.com).
- Sta het gebruik van regelkaarten toe als de leerling er niet in slaagt om de grammaticaregels te automatiseren.
- Laat de manier waarop de grammatica is geoefend, aansluiten bij de grammaticaonderdelen in toetsen. Bijvoorbeeld als werkwoordstijden of -vervoegingen in het boek geoefend is met invulzinnen, geef de toets dan dezelfde vorm. Zorg ervoor dat niet een hele zin vertaald moet worden. Het gaat alleen om de werkwoordstijden/vervoegingen.

- Ondersteun leerlingen bij het leren van onregelmatige werkwoorden. Laat ze deze niet alfabetisch leren, maar sorteren op bepaalde kenmerken.
- Laat leerlingen voor ze een toets beginnen uit het hoofd een spiekgedeelte maken met betrekking tot de geleerde stof, bijvoorbeeld de verbuiging van *être* en *avoir* alvorens ze de toets beginnen.

8.4 Technisch lezen

Bij de moderne vreemde talen kunnen een tekort aan woordkennis, problemen met de uitspraak en de grammatica de ontwikkeling van de technische leesvaardigheid negatief beïnvloeden. Een slechte technische leesvaardigheid kan het volgen van de les belemmeren. Talendocenten kunnen door onderstaande maatregelen problemen voorkomen en de technische leesvaardigheid bevorderen.

- Maak gebruik van het eerder genoemde koorlezen. Dat bevordert de uitspraak en daarmee het technisch lezen. U leest een stuk hardop voor, waarbij de leerlingen het zachtjes 'in koor' meelesen.
- Laat de leerling voordat een tekst behandeld wordt in de les, deze al doorlezen. Zo profiteert hij meer van wat er in de les wordt behandeld.
- Bied leerlingen de mogelijkheid om boeken te kiezen met auditieve ondersteuning. Ingesproken versies van vereenvoudigde buitenlandse literatuur (*graded readers*) zijn te vinden op www.practicum-educatief.nl of op www.aangepastlezen.nl. Het verschilt sterk per taal hoeveel ingesproken boeken er zijn.
- Wijs de leerlingen op de mogelijkheid om buitenlandse zenders te bekijken op tv en via teletekst ondertiteling van de vreemde taal in te stellen. Dit bevordert de uitspraak en is een oefening in technisch lezen.
- Stimuleer leerlingen om het internet op te gaan om recensies van boeken op te zoeken alvorens zij er een kiezen (zie bijvoorbeeld www.schoolbieb.nl; www.whyilovethisbook.nl).
- Laat leerlingen voor het lezen een film over het boek bekijken. Op deze manier kunnen leerlingen zich alvast een voorstelling maken van het plot en de personages waardoor het lezen gemakkelijker gaat (zie bijvoorbeeld www.schoolbieb.nl).
- Stimuleer zwakke lezers om veel in aanraking te komen met de moderne vreemde taal, door bijvoorbeeld op een Engelse zender de ondertiteling aan te zetten, Engelse internetsites te bekijken over hun hobby/films etc. of Engelse songteksten te lezen.